

СЕЋАЊЕ НА УЗВИШЕНОГ БОГА И УЧЕЊЕ КУР'АНА

[Српски – Serbian – صربي]

Ахмед Ферид

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Амра Дацић

Љубица Јовановић

Фејзо Радончић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ ذكر الله عز وجل وتلاوة القرآن ﴾

« باللغة الصربية »

أحمد فريد

مراجعة :

عرفان كليتسا

عمرة دانسيش

يوفانوفيتس ليوبيتسا

فيزو رادونشيش

2015 - 1436

IslamHouse.com

СЕЋАЊЕ НА УЗВИШЕНОГ БОГА И УЧЕЊЕ КУР'АНА

Сећање на Бога је највиши степен на коме се снабдевају они који Бога најбоље знају. То је трговина која има најбољу плату, трговина на коју се стално враћају. То је декрет. Ко га добије биће у службу постављен, а ко не добије из службе отпуштен. То је редовна опскрба за срце оних који Бога познају. Када им се ускрати за срца, тела им гробови постану. То је задужбина њихових кућа које ако без њега остану - пуне постану. То је њихово оружје са којим се против друмских разбојника боре. То је вода њихова којом на путу жеђ гасе и болове лече и од чије се несташнице срца преврћу. То је веза њихова са Оним који све тајне зна.

Њиме молимо Бога да отклони зло, да распршти бриге и да се невоље лакше поднесу. Људи му прибегавају када их притисну несреће и у њему траже уточиште када се на њих сруче ударци судбине. То су зденци вртова у којима људи уживају и капитал

њихове среће којим тргују. Оно тужно срце чини веселим и насмејаним и онога ко спомиње, не само да доводи до споменутог, него и њега самог чини достојним спомињања. Робовање сваког од органа човекова тела је повремено, за разлику од робовања (тј. зикра) његовог срца и језика који се непрекидно сећају свога Господара. Њима је, уосталом, и заповеђено да се у свакој ситуацији: када се стоји, седи и на боковима лежи, сећају свога Господара. Као што би врт без дрвећа и зеленила био пустош, тако би и срце без сећања на Бога било пуста рушевина.

Спомињање Господара чисти и гланца срце, а када оно оболи онда га сећање на Господара лечи. Све што неко више свога Господара спомиње, у њему се све више буди љубав и нестрпљење да се са Њиме састане. Када се човек у срцу свога Господара присећа, оно нагони и језик да Га спомиње, а ко Њега спомиње све остало заборави, Бог га од свега чува и све му надокнађује. Са спомињањем Бога нестаје заглушеност ушију, одузетост језика и магла испред очију. Бог је сећањем (зикром) украсио језике оних који Га се сећају, као што је светлом украсио очи оних који гледају. Немарно срце је исто као слепо око, глуво уво, или одузета рука. Спомињањем Бога су отворена врата између Господара и Његовог роба.

Та врата може да затвори само роб са својом безобзирношћу.

Ел-Хасан ел-Басри је рекао: "Тражите сласт у три ствари: молитви, спомињању Бога (зикру) и учењу Кур'ана, па ако је нађете добро је, а ако не, знајте да су вам врата затворена!"

Користи спомињања Бога /зикра

Имам Ибн ел-Кајјим, Бог му се смиловао, у својој књизи Ел-вабил ес-сајјиб наводи преко седамдесет користи спомињања Бога (зикра). У њих између осталог спада и то што:

*Спомињање Бога прогони, мучи и сузбија ђавола, а изазива задовољство Милостивог. Оно распршује бригу, тугу и жалост, а у срце уноси веселе, радост и раздраганост.

*Спомињање Бога јача срце и тело. Оно обасјава лице и срце светлом вере и доноси опскрбу.

*Спомињање Бога улива човеку поштовање, љупкост и озареност. Поред тога оно развија љубав

која је као таква дух Ислама, тежиште вере и кормило среће и спаса.

*Спомињање Бога човеку омогућава самоконтролу и отвара врата доброчинства, тако да робује Богу као да у Њега гледа. Оно га наводи на покајање и обраћање Богу са молбом да га учини Себи блиским. Јер, роб је Богу близак онолико колико Га се често сећа, а далеко онолико колико на Њега заборавља.

*Онај ко се сећа Бога заслужује да се и Бог сети њега, као што стоји у речима Узвишеног:

Сећајте се ви Мене, и ја ћу се вас сетити.
(Кур'ан, поглавље Ел-Бекаре, 125)

И у кудси хадису узвишени Бог каже: **"Ако Ме се сети у себи, и Ја ћу се њега у Себи сетити, а ако Ме спомене у каквом друштву, и Ја ћу њега споменути у много бољем друштву."**

*Спомињање Бога оживљава срце. У томе смислу учењак Ибн Тејмија је рекао: "Спомињање Бога за срце је исто што и вода за рибу. Каква је судбина рибе када се извади из воде?"

*Спомињање Бога чисти срце од рђе. Свака ствар има своју рђу, а рђа срца су нехајност и страсти. Она се чисти сећањем на Бога, искреним покајањем и обраћањем са молбом за опрост.

*Спомињање Бога смањује и брише грехе, па је као такво једно од највећих добрих дела, а добра дела бришу рђава.

Веровесник, мир над њим, је рекао: "Ко у једном дану и ноћи каже: 'Нека је слављен и хваљен Бог!' стотну пута, биће му опроштени греси макар их било колико морске пене."

*Спомињање Бога је довољан разлог за спуштање Божије милости и смираја, као што је Веровесник, мир над њим, рекао: "Никада се људи у некој од Божијих кућа нису састали, учећи Божију Књигу и једни друге између себе њој подучавали, а да се на њих смиреност није спустила, и да милошћу нису обасути, да се анђели око њих нису окупили и да их Бог међу онима који су код Њега није споменуо."

*Спомињање Бога не оставља језику слободног времена да се бави оговарањем, клеветањем, преношењем туђих речи, лажима, а ни бестидним и неваљалим говором. Другим речима,

онај ко свој језик навикне да спомиње Бога, истовремено чува свој језик од неистине и бесмисленог говора, док се језик онога ко њиме не спомиње Бога упушта у свакојакe лажи, беспослице, бестидност и вулгарност. Нема моћи ни силе, осим код Бога!

*Спомињањем Бога засађују се рајске воћке. У хадису који приповеда Џабир стоји да је Веровесник, мир над њим, рекао: **"Ко изговори: 'Нека је слављен и хваљен Узвишени Бог!', биће му засађена палма у Рају."**

*Спомињањем Бога заслужује се таква награда и одабрани положај какви се не заслужују ни са једним другим делом. Од Ебу Хурејре, Бог био задовољан њиме, се преноси да је Божији Посланик, мир над њим, рекао: **"Ко изговори: 'Нема бога, осим Бога Јединог! Он нема никаква судруга. Њему припада сва власт и захвала. Он све може.' - стотину пута у једном дану, имаће награду као да је ослободио десет робова, биће му уписано стотину добрих дела, а избрисано стотину лоших дела и тај дан ће, све док не омркне, бити сачуван од ђавола. Никоме ни за што друго неће бити дата боља**

награда, осим оном човеку који то буде више од њега изговорио."

*Спомињање Узвишеног Господара најбоља је гаранција да човек на Њега неће да заборави. Човеково заборављање да се сећа свога Господара узрок је његове несреће и на овом и на будућем свету, јер заборављање сећања на свога Господара за собом повлачи и заборављање на себе и своје добробити, као што каже Узвишени Бог:

И не будите као они који су заборавили Бога, па је Он учинио да сами себе забораве; то су прави грешници. (Кур'ан, поглавље Прогонство, 19)

Јер, када човек заборави на своју душу и своју добробит, посвети се нечему другом, а њих запостави, тако да их сам он поквари и упропасти. Такав личи на онога који има своју њиву, свој врт, своју стоку или нешто друго чиме се бави и од чега се издржава, па на то заборави, запостави га и посвети се нечему другом. Свакако да ће му то, ако тако ради, пропасти.

*Сећање на Бога је најбољи лек против суровости срца. Тако се приповеда да се неки човек пожалио Ел-Хасану речима: "О Ебу Се'иде, жалим ти

се на суровост свога срца." - па му је овај рекао: "Размекшај га сећањем и слављењем Бога!"

Мекхул је рекао: "Спомињање Бога је лек, а спомињање људи болест."

*Сећање на Бога повод је да Узвишени Бог и Његови анђели благосиљају онога ко Га се сећа, а кога благослови Бог и Његови анђели, тај је постигао праву срећу и успех свих успеха. У томе смислу Узвишени Бог каже:

О верници, често Бога спомињите и хвалите, и ујутро и навече Га величајте. Он вас благосиља, а и анђели Његови; да би вас из тмина на светло извео - Он је према верницима самилостан. (Кур'ан, поглавље Савезници, 41-43).

*Узвишени се Бог, пред Својим анђелима, поноси онима који Га се сећају, како се каже у хадису који приповеда Ебу Се'ид ел- Худри. Он каже: "Муавија је пришао једној групи људи у џамији и упитао их: 'Шта вас је тако окупило?' - па су одговорили: 'Сели смо да споменемо Узвишеног Бога.' На то их је упитао: 'Тако вам Бога, је ли вас једино то окупило?' - па су одговорили: Тако нам Бога, ништа нас друго осим тога није окупило.' На то

је он рекао: 'Нисам вас заклео зато што у вас сумњам. Нико ко се са Божијим Послаником, мир над њим, као ја дружио, од мене није мање пренео хадиса. Божији Посланик, мир над њим, је једнога дана пришао групи окупљених асхаба и упитао: **'Шта вас је тако окупило?'** Па су одговорили: **'Сели смо да споменемо Узвишеног Бога и да Му захвалимо што нас је упутио у Ислам и што нам је тебе подарио.'** На то је он упитао: **'Тако вам Бога, је ли вас једино то окупило?'** Па су одговорили: **'Тако нам Бога, једино нас је то окупило.'** На то је он рекао: **'Нисам вас заклео зато што у вас сумњам, већ зато што ми је дошао анђеоло Гаврило и обавестио ме да се Узвишени Бог са вама поноси пред анђелима.'**"

*Све што човек ради прописано је ради сећања на Узвишеног Бога. Узвишени каже: ... **молитву обављај да бих ти увек на уму био!** (Кур'ан, Та-ха, 14).

Ибн Тејмије каже да се из речи Узвишеног: **Молитва, заиста, одвраћа од разврата и од свега што је ружно; обављање молитве је највећа послушност.** (Кур'ан, поглавље Паук, 45) разуме да молитва има два циља од којих је један пречи од

другог. Он одвраћа од разврата и свега што је ружно и кроз њега се спомиње Узвишени Бог.

*Сећање на Бога надокнађује друга добра дела, док то ништа друго не може да надомести. То је сасвим јасно из хадиса који приповеда Ебу Хурејре у коме се каже: **"Најсиромашнији међу мухацирима (становници Меке који су се преселили у Медину) дошли су и рекли Божијем Посланику: 'Божији Посланиче, богати људи ће заслужити високе положаје и вечно уживање; клањају као што и ми клањамо и посте као што и ми постимо, а поред тога имају и иметка па обављају ходочашће и умру (ходочашће у било којим месецима) и боре се на Божијем путу.'** На то им је он рекао: **'Хоћете ли да вам кажем како ћете (у добротинству) сустићи оне који су били пре вас и како ћете престићи оне који ће доћи после вас, и како нико од вас неће бити бољи добротинитељ, осим онога ко буде чинио оно што и ви будете чинили?'** На то су рекли: **'Хоћемо, Божији Посланиче'** - па им је рекао: **'Онда, после сваке молитве изговарајте Слављен нек је Бог!, Захвала припада Богу! и Бог је највећи!'**"

Од 'Абдуллаха б. Мес'уда, Бог био задовољан њиме, се преноси да је рекао: "Драже ми је славити Бога речима: Слављен нека је Бог! Него да за сваку реч утрошим златник на Божијем путу."

*Сећање на Бога онеме ко Га се сећа улива снагу у срце и тело, тако да је са сећањем на Бога у стању учинити оно што без њега мисли да не може учинити. Веровесник, мир над њим, је својој кћерци Фатими и Алији, Бог био задобољан њима, - када је затражила помоћницу и пожалила се да јој је тешко да меље жито и да обавља остале послове - рекао да свако вече када легну у постељу проуче по тридесет и три пута Слављен нека је Бог! и Захвала припада Богу! а тридесет и четврти пут кажу Бог је највећи!, додавши: "То вам је боље од послуге." Такође се каже да ће онај ко се свакодневно сећа Бога смоћи снаге за обављање својих послова, па му неће требати никакав слуга.

*Често сећање на Бога најбоља је гаранција да ће човек бити поштеђен лицемерства, јер се лицемери ретко сећају Бога, као што о њима каже Узвишени: **...а Бога готово да и не спомињу.** (Кур'ан Ен-Ниса', 142)

Ка'б је рекао: "Ко Узвишеног Бога често спомиње, чист је од лицемерства. Зато је Бог, а Он најбоље зна, на крају поглавља о лицемерима и рекао:

О верници, нека вас имања ваша и деца ваша не забаве од сећања на Бога. А они који то чине, биће изгубљени.(Кур'ан,поглавље Лицемери,9)

*Слављење Бога, мимо свих других дела, има посебну сласт. Када човек од сећања на Бога не би имао никакву другу награду, до сласт уживања и задовољство које због њега осећа у срцу, и то би му било довољно. Зато се дружења у којима се слави Бог и зову рајским вртovima. Малик б. Динар је рекао: "Они који уживају ништа слађе нису окусили од слављења Узвишеног Бога."

*Устрајност у сећању на Узвишеног Бога човеку повећава број сведока на Судњем дану.

*Сећање на Бога је боље и од саме молбе, јер је сећање на Бога захваљивање Узвишеном Богу, док је молба човеково мољење да му Бог да оно што му је потребно, а зар се то двоје може поредити?! Сећање на Бога довољан је разлог да молба буде услишана, јер је молба којој претходи сећање на Бога и

захваљивање Богу далеко боља, и много ће пре бити услишана него молба у којој тога нема.

Врсте сећања на Бога:

1. Спомињање Узвишеног Бога по Његовим лепим именима и својствима, као и захваљивање Узвишеном Богу речима, као што су: Слављен нека је Бог, Захвала припада Богу, Нема бога осим Бога Јединога и слично.

2. Говор о Узвишеном Богу, Његовим именима и својствима, нпр. рећи: Узвишени Бог чује гласове Својих робова и види њихове покрете.

3. Спомињање Божијих заповеди и забрана, као кад нпр. кажеш: Узвишени Бог наређује то и то, а забрањује то и то.

4. Спомињање Божијих благодати и добротина.

Сећање на Бога може бити срцем, језиком, или и срцем и језиком заједно. Најбоље сећање на Бога је оно у којем учествује заједно и срце и језик. Сећање на Бога срцем, боље је него Његово спомињање само језиком.

Врлине учења Кур'ана и оних који га знају напамет

Најбоље сећање на Бога је учење Кур'ана. Ово је зато што је Кур'ан Божији говор и што као такав у себи садржи лек за срце, као што каже Узвишени Бог:

Ми објављујемо у Кур'ану оно што је лек и милост верницима. (Кур'ан, Ноћно путовање, 82).

Узвишени, такође, каже:

О људи, већ вам је стигла порука од Господара вашег и лек за ваша срца . (Кур'ан, поглавље Јунус (Јона), 57).

Многобројни су кур'ански одломци и веродостојни хадиси у којима се јасно истиче вредност ове врсте богослужења и оних који га чине. У том смислу Узвишени Бог каже:

Они који Божију Књигу читају и молитву обављају и од онога чиме их Ми опскрбљујемо удељују, и тајно јавно, могу се надати награди која

неће нестати да их Он према ономе што су радили награди и још им из обиља Свога да, јер Он много прашта и благодаран је. (Кур'ан, Створитељ, 29-30)

Од Османа б. 'Аффана, Бог био задовољан њиме, се преноси да је Божији Посланик, мир над њим, рекао: **"Међу вама је најбољи онај ко учи Кур'ан и њему другог подучава."** Од 'Аише, Бог био задовољан њоме, се преноси да је рекла: "Божији Посланик, мир над њим, је рекао: 'Онај ко учи Кур'ан - а за то је надарен - у друштву је (анђела) писара, часних, честитих, а онај ко учи Кур'ан - а у учењу замуцкује - јер му је тешко да правилно изговара, имаће дуплу награду."

Од Омера б. ел-Хаттаба, Бог био задовољан њиме, се преноси да је Веровесник, мир над њим, рекао: **"Бог ће са овим говором једне људе уздићи, а друге спустити."**

Од Ебу Умаме ел-Бахилија се преноси да је рекао: "Чуо сам да је Божији Посланик, мир над њим, рекао: **'Учите Кур'ан, јер ће он на Судњем дану бити заговорник онима који су га учили.'**"

Од Абдуллаха б. Мес'уда се преноси да је рекао: "Божији Посланик, мир над њим, је рекао: 'Ко

проучи једно слово из Божије Књиге биће му уписано добро дело, с тим што се добро дело десетороструко награђује.." Од Абдуллаха б. 'Амра се преноси да је Веровесник, мир над њим, рекао: **"Ономе ко је учио Кур'ан биће речено: Учи и пењи се као што си га учио и на овом свету! Твоје је место код задњег одломка на коме се будеш зауставио."**

ТРАДИЦИЈА

- Следбеник Хабаб је рекао: "Приближавај се Богу чиме хоћеш и колико год хоћеш, али Му се ничим ближе нећеш моћи приближити, као са Његовим говором (Кур'аном)!"

- Осман б. 'Аффан, Бог био задовољан њиме, је рекао: "Да су вам срца чиста, не би сте се могли заситити говором свога Господара."

- Ибн Мес'уд, Бог био задовољан њиме, је рекао: "Ко хоће да сазна да ли воли Бога, нека се провери са Кур'аном, па ако се испостави да воли

Кур'ан, нека зна да воли и Бога, јер је Кур'ан Божији говор."